Bronlaak Journaal

februari 2019

thema
Verbinden

Bronlaak DeSeizoenen

Voorwoord

Dit Bronlaak journaal is gewijd aan het thema Verbinden. Dit thema roept bij mij allerlei associaties en gedachtes op. Vroeger hing er bij mijn ouders een tegeltje met de spreuk: 'Verbinding is magie met jezelf en met anderen'. Als kind verwonderde ik me altijd over het woord magie. Ik associeerde dat met toverkracht. Alsof je met een stokje verbinding voor elkaar kon krijgen. Wat ouder en wijzer geworden weet ik dat verbindingen aangaan met mensen vraagt om investeren in de relatie met de ander. Binnen onze gemeenschap gaan we verbindingen met elkaar aan vanuit een van onze drie kernwaarden namelijk gelijkwaardigheid. Vanuit gelijkwaardigheid start een verbinding op Bronlaak.
Het gaat hierbij over verbindingen tussen mensen in allerlei vormen en maten, waarvan er vele zijn op Bronlaak bijvoorbeeld tussen bewoners, tussen collega's, tussen begeleiders en bewoners en tussen begeleiders en verwanten. Als ik hierover nadenk zie ik meteen ook allerlei mensen voor mij die op zeer uiteenlopende manieren in contact zijn met elkaar en daarmee verbinding maken. Onze bewoners vragen om een nauwe afstemming in deze. Dat betekent stapvoets met hen op weg gaan om hun tempo te volgen, zodat op de juiste wijze en op het goede moment verbinding gemaakt kan worden. Ik zie dit dagelijks gebeuren, wat altijd weer hartverwarmend is.
En waar mogelijk worden verbindingen gemaakt met een groter geheel, het woonhuis, werkgebied en Bronlaak als gemeenschap. En ook buiten Bronlaak worden verbindingen gelegd met de andere locaties van DeSeizoenen en andere (antroposofische) zorgorganisaties. Daarnaast leggen we contacten met onze directe omgeving onder andere bij Markant en Winkel Bronlaak met vele klanten. Middels leer-werktrajecten met verschillende bedrijven, maar ook om met anderen te zoeken naar waar we iets voor elkaar kunnen betekenen, bijvoorbeeld met de Graancirkel en de Peelslinkers. En af en toe maken we buitenlandse verbindingen zoals tijdens het bezoek aan Dornach of met een organisatie in Nepal en India die zich inzetten voor mensen met een beperking. Verbindingen die ons als mens rijker maken en voeden.
In deze versie van het Bronlaak Journaal kunnen jullie meer te weten komen over verschillende verbindingen die we hebben.

Ik wens jullie veel leesplezier!
Met vriendelijke groet,

Susan van Wijchen
Locatiemanager Bronlaak

Bord op de voorkant is gemaakt door Sefanja

VERBINDING EN VERBINDEN: VERWANTEN OP BRONLAAK

**Wij willen zo tezamen werken
dat in ons werk kan binnenvloeien, datgene
wat vanuit de geestelijke wereld ons stoffelijk, lichamelijk,
en op ziele geestesgebied, in ons mens worden wil.**

Deze spreuk wordt twee keer per jaar uitgesproken op de druk bezochte algemene ledenvergadering van de familievereniging. Dat doen wij, omdat wij als verwanten ons lid voelen van de gemeenschap Bronlaak.
Een gemeenschap bestaat uit verbindingen en voor verwanten is dat ook 'ons werk' zoals dat in de spreuk staat.
Dat werk, de zorg, is door verwanten voor het grootste deel in het jaar overgedragen aan de leiding in de huizen en op het werk.
Dan staat er 'wat... in ons mens worden wil'. Dat betekent voor ons dat wij ons kunnen ontwikkelen in die overgedragen zorg. Maar dan als verwanten die altijd eindverantwoordelijkheid houden, maar deze ook deels kunnen overdragen naargelang de ontwikkeling.
Als partners in de zorg doen wij dat al 70 jaar en op cruciale momenten in de ontwikkeling van de bewoner en bij veranderingen op Bronlaak wordt die verbinding ook erg zichtbaar! Verbondenheid ervaart ieder al gauw als je op het terrein komt; Bronlaak voelt aan als een warme gemeenschap. Dat wordt alleen maar sterker als je daar een zoon, dochter of andere verwant hebt wonen en nog sterker bij deelname aan feesten, activiteiten en ontmoetingen met andere verwanten en de mensen die er werken.

In wezen wordt die verbinding zo verder tot leven gebracht.

In de kern is deze al aanwezig: er is geen sprake van dat wij verwanten toevallig of per ongeluk een zoon/dochter of broer/zus hebben, die op Bronlaak woont en werkt. Er bestaat een zielsbestemming in verbondenheid.
De keuze van de verwant en de bewoner voor Bronlaak was en werd, zeker naar verloop van tijd, steeds duidelijker voor een goede antroposofische zorg. Deze is gebaseerd op de drie grondwaarden: gelijkwaardigheid, dienstbaarheid en tegenwoordigheid van geest. Dit staat allemaal mooi beschreven in het boek Goede Zorg. Dat boek zou eigenlijk uitgebreid moeten worden door bij die drie grondwaarden ook de rol van de verwant duidelijker te laten uitkomen! Gelukkig hoeven de verwanten op Bronklaak daar niet op te wachten. Vanuit de familievereniging zien wij dat veel verwanten vanuit die houding meezorgen.
Dit is de laatste jaren ook min of meer officieel erkend door de leiding van Bronlaak door het werken met de driehoek op Bronlaak. Eindelijk meer hardop gezegd en gepropageerd wat verwanten wensen. Verwanten kunnen die houding en gedrag van de leiding alleen maar zien als een uitgestoken hand.

Behalve op het individuele niveau in de dagelijkse zorg: bewoner-verwant-leiding is er ook een collectief niveau van verbinding in een driehoek. Dan zien wij familievereniging- bewonersraad-locatiemanager als een driehoek.

Bij de formele advisering vormen de verwantengeleding – bewonersgeleding – locatiemanager de driehoek op basis van de wet op de medezeggenschap. Helaas is dat nog steeds een zwakke wet (WMCG).

De familievereniging dateert van een vroegere datum dan die wet maar is nog steeds niet overbodig. Zij was al langer actief en is vaak voor de bewoners in crisissituaties in de bres gesprongen. Dit is helaas niet duidelijk terug te vinden in de geschiedschrijving en de vele beleidsstukken. Waarmee gezegd wil zijn dat verwanten vaak extra hun best moeten doen om bij professionals in het vizier te komen.

Dat betekent dat je met verbinding niet op je lauweren kunt gaan rusten. Verwanten worden steeds uitgedaagd om actief te worden; zij kunnen veel steun van andere verwanten hebben en de familievereniging wil daar een actieve rol in spelen door het organiseren en stimuleren van:

• Ontmoeting van verwanten met elkaar, ondersteuning en belangenbehartiging.
• Verdieping in antroposofische thema's en inspiratie door de zorg en door excursies.
• Door ondersteuning van actieve verwanten (de contactverwanten) in de huizen. Daar functioneert de familievereniging in het klein.

Het is helaas zo dat niet alle verwanten in dezelfde mate een bijdrage kunnen leveren. De rol van broers en zussen en andere belangenbehartigers die die rol op zich willen nemen, wordt steeds belangrijker.

Tenslotte bestaat er een samenwerking van de familievereniging met de verwantengeleding in de cliëntenraad, Deze heeft een zware taak bij de advisering. De familievereniging biedt hen een podium om in contact te treden met de verwanten en ondersteunt daarmee de medezeggenschap.

Namens het bestuur van de familievereniging Bronlaak,

Eddy Oude Vrielink

De toekomst van Bronlaak: verbinden met de omgeving

70 jaar Bronlaak! Een geschiedenis vol waardevolle herinneringen en gebeurtenissen. Onthouden en doorverteld door bewoners en medewerkers; de belangrijkste passanten in die 70 jaar. Als je er oor voor hebt, hoor je op het terrein boeiende verhalen en zie en voel je de tastbare herinneringen. Het verleden, vanaf de stichting van het landgoed en de schenking aan de eerste gemeenschap die op Bronlaak kwam, is nog springlevend. Bronlaak is, behalve één van de locaties van De Seizoenen, inmiddels een bruisend dorp, georganiseerd met en rondom bewoners met een verstandelijke beperking.
Bronlaak moest vanaf 1948 zien te overleven op een afgelegen plek waar niets was. Puur pionieren dus! Daardoor was de gemeenschap in die tijd aardig in zichzelf gekeerd. Om meer openheid te creëren, werd in 1982 de eerste open dag georganiseerd. Nu, 36 jaar later, komen er, op tweede Pinksterdag, duizenden bezoekers naar Bronlaak. Daarnaast zijn er relaties ontstaan met de omliggende dorpen en gemeenten, met scholen voor speciaal onderwijs, met collega zorginstellingen, met vervoersmaatschappijen, bedrijven, verenigingen, enzovoort. Anno 2018 is Bronlaak onderdeel van de participatiemaatschappij en daardoor is samenwerken, burenhulp en mantelzorg belangrijker dan ooit. Ook bewoners willen bijdragen en zich verbinden met de omgeving in werken, wonen en vrije tijd.
Voor Bronlaak dus de hoogste tijd om die relaties te verstevigen: samenwerken, economische allianties sluiten, bewoners ondersteunen in de ontmoeting met anderen. Verbinden is daarom de term die past bij de toekomst van Bronlaak. Wij hopen dat Bronlaak een plek wordt waar mensen uit de directe omgeving als vanzelfsprekend boodschappen komen doen en gebruik maken van onze gastvrijheid, de horecagelegenheid en andere faciliteiten van het terrein. Een plek waar iedereen die het past kan leren en werken, met of zonder arbeidsstatus. Een rustpunt waar wandel- en fietsroutes het landgoed doorkruisen. En waar ook het vervoer van en naar Bronlaak is geregeld voor iedereen die daarvan afhankelijk is. En andersom; dat bewoners en medewerkers van Bronlaak vaker buiten het terrein komen en zichtbaar zijn in de omliggende dorpen. Inmiddels wordt er samengewerkt met collega zorginstelling Pantein in landschapspark ‘op ’t Hoogveld’ in St. Anthonis, met het initiatief van de dorpsraad in Elsendorp en de Graancirkel in Oploo. Zo maken we optimaal gebruik van elkaar als goede buren.
Wat op Bronlaak vanuit het antroposofische gedachtengoed al jaren gewoon is, zoals biologisch dynamische voeding, ambachtelijk werken met natuurlijke materialen en ecologisch beheren van natuur, is tegenwoordig ook buiten Bronlaak een grote trend. Zij loopt dus voorop en is in die zin modern te noemen! Dit geeft een grote gemeenschappelijke deler en dat is een prachtige basis om nog meer uitwisseling met anderen buiten het 8ste kerkdorp Bronlaak tot stand te brengen!

Uitnodiging: ‘Verbinden met de omgeving’

De bijlage bij de Maas Driehoek, die verscheen ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan van Bronlaak in oktober 2018, eindigt met een stukje over de ‘Toekomst van Bronlaak’.
Nu is het nog steeds zeer moeilijk om in de toekomst te kijken: wat gaan de komende jaren ons brengen? En dat is maar goed ook. De kracht is namelijk dat onverwachte gebeurtenissen of voorvallen in het Bronlaak bestaan kunnen samen smelten in de eigen Bronlaak levensloop of -biografie. Dat gaat niet altijd even gemakkelijk en het kunnen zelfs zeer onaangename momenten zijn, maar weet je ze te overwinnen dan geeft dat voldoening en kracht.
‘De toekomst van Bronlaak: verbinden met de omgeving’. Met deze uitspraak wordt de wens uitgesproken om de komende jaren nog meer dan in het verleden het geval was, te integreren met de buurt waarin we leven. Dit is al een opgave op zich, want de enkele buurtgenoten van Bronlaak zijn in een straal van twee kilometer om het terrein heen, op de vingers van 1 hand te tellen. De meest nabije Buur is de Natuur. De natuurlijke omgeving van Bronlaak, ingebed in het landschapspark Groote en Kleine Slink kennen we inmiddels goed. De Slink met het karakteristieke bruggetje, uitgegraven om voor de heuvel grond te zorgen waarop het Grote Huis is gebouwd en even verderop verscholen in het groen het Theehuisje waar je min of meer ongezien een hele dag kunt vertoeven in alle rust en schoonheid van het landschap.
Maar ik denk dat de wens: ‘verbinden met de omgeving’ verder rijkt dan de natuur om ons heen. De pogingen hiertoe zijn vele jaren geleden al ingezet. De gemeente St. Anthonis beet de spits af toen op het Zandseveld begin jaren tachtig van de vorige eeuw, twee gezinswoningen door Bronlaak werden geopend: De Bron en het Antonideshuis. Wonen in het dorp dat was iets nieuws en ook nog door zowel mannen als vrouwen. Onlangs is De Bron gesloten, maar in St. Anthonis zijn op verschillende plekken nieuwe woonvormen voor bewoners van Bronlaak gerealiseerd. Wonen is een ding, maar zou werken er eveneens gerealiseerd kunnen worden? Ook deze stap is alweer jaren geleden gezet. En ook nu weer in St. Anthonis. Op de markt is lunchroom Markant prominent aanwezig en er is een werkplaats nabij ’t Hoogveld. Al weer vele jaren doen meerdere bewoners een of enkele dagen per week werkervaring op bij lokale ondernemers in de buurt. Andersom is ook een beweging zichtbaar. Op Bronlaak werken veel mensen die wonen in de omliggende dorpen. Ook zijn er vele intensieve contacten met leveranciers uit de omgeving: de bakker, groenteboer, de schilder en stukadoor, enzovoort, allen komen regelmatig langs.
En toch leeft er na 70 jaar nog steeds de vraag en de wens: hoe kunnen we ons meer of intensiever verbinden met onze omgeving? De al genoemde contacten en activiteiten zijn allen nogal functioneel van aard. Het geeft aan dat er een wederzijdse ‘binding’ is, maar dat is nog niet hetzelfde als ‘verbinding’.
Toch gaan we een poging doen om dit verder uit te werken. Als voorbeeld wil ik hier noemen het Graancirkelproject in Oploo. Op een oude akker naast het dorp is ongeveer vier hectare grond ingericht als ‘Avonturenpark’. Een deel van de grond wordt gebruikt voor de teelt van graan, waaronder een zeer oud graanras Spelt. En een ander deel is ingericht als ontmoetings-

plaats voor jong en oud. Het graan wat jaarlijks geoogst wordt, wordt onder andere gebruikt om een lokaal speltbiertje van te brouwen, maar wordt ook gebruikt om brood van te bakken. Oploo heeft namelijk ook een Graanmolen waar het graan geschoond en gemalen kan worden. Het Avonturenpark wordt onderhouden door een grote groep vrijwilligers. Soms komt er wat geld los om een nieuw idee te realiseren: zo is er een Windwatermolentje geplaatst die water oppompt uit de grond wat terecht komt in een speelveldje voor de kinderen, maar ook is er vorig jaar een heus Open Lucht Theater gebouwd, waar een paar keer per jaar uitvoeringen gegeven worden. En zo staan er nog meer projecten op stapel.
Het Avonturenpark is voor ieder toegankelijk. Je kunt het vrijelijk bezoeken en ervan genieten, maar je kunt er ook als vrijwilliger aan de slag. Dit jaar is bij het Kaspar Hauser Kursushuis de vraag ontstaan of Bronlaak hier misschien iets kan betekenen.
Dit heeft geresulteerd in de mogelijkheid om een keer of zes per jaar het Avonturenpark en omgeving te ontmoeten en te ondervinden of je, je ermee wilt of kunt verbinden.
Centraal staat de ontmoeting en vanuit die ontmoeting kan er wellicht iets meer ontstaan: verbinden met de omgeving.

Willem de Ridder

Bezoek aan het project Madat Nepal

Elk jaar kunnen medewerkers kiezen voor een kerstpakket of een donatie aan een goed doel. DeSeizoenen kiest vervolgens, op voordracht van medewerkers de projecten waaraan gedoneerd wordt. Dit jaar is een van de projecten Madat Nepal www.madatnepal.nl. Afgelopen zomervakantie was ik in de gelegenheid om aan dit project een bezoek te brengen. Een unieke kans om de mensen te ontmoeten die zich met hart en ziel inzetten voor dit project. Wij (mijn gezin en ik) kwamen binnen op de dagopvang voor veelal meervoudig gehandicapte kinderen toen de muziekles gaande was. Wij mochten meteen deelnemen. Ik heb gesproken met Chudamani Kayastha die vanaf het begin betrokken is geweest bij de organisatie. Ik was erg onder de indruk van wat zij weten te realiseren. Hij vertelde onder andere over de bouw van een 2e laag op de huidige dagopvang, zodat ze meer kinderen en hun ouders kunnen helpen na de schade die is ontstaan na hevige moessonregens eind juli.
Omdat de overheid in Nepal heel beperkt middelen beschikbaar heeft/stelt voor mensen met een handicap, zijn zij grotendeels afhankelijk van (particuliere) giften. Met alles waar zij op dit moment mee bezig zijn is elke bijdrage welkom. Ik ben daarom blij dat we dit project hebben gekozen om aan te doneren.

Susan van Wijchen

Werken buiten Bronlaak

Op Bronlaak bieden we een stuk dienstverlening aan dat begeleid werken heet. Een aantal bewoners heeft de ambitie om bij een bedrijf of organisatie buiten Bronlaak te werken. Op dit moment zijn er, op deze manier, 12 organisaties of bedrijven verbonden met Bronlaak, dankzij de (vrijwillige) inzet van onze cliënten.

Zo werkt Jan Huib al weer meer dan 11 jaar in Heijen: ‘werken bij Munckhof is het belangrijkste in mijn leven’, zo zegt hij vol trots. Maar wat betekent dit nu voor het bedrijf? Want dat onze bewoners er van groeien weten we nu wel. Natuurlijk zijn de collega’s daar blij met zijn werk en de extra handen, en hij mag als enige de wagen van de baas wassen, zo nauwkeurig poetst hij de taxi’s. Maar het geeft ook een extra dimensie aan het team: Jan Huib voedt de chauffeurs op die het niet zo nauw nemen met de hygiëne van hun voertuig. Voor de rest is Jan Huib altijd opgewekt en dat is aanstekelijk voor de collega’s. Dat hij ondertussen door zijn uitstapjes ook weet dat het taxibedrijf door half Nederland zit, zelfs tot in Amsterdam, is natuurlijk een verrijking voor hemzelf. De wereld wordt dus groter als je buiten Bronlaak jouw horizon verlegt.

Ook over Tamara wordt met waardering gesproken door de verpleegkundigen van het Hoogveld. Zij helpt de ouderen met ontbijt en lunch en met een stukje activiteiten begeleiding. ‘Het is bovendien gezellig om haar erbij te hebben, ze brengt ook iets persoonlijks mee’, zeggen haar collega’s. En die waardering wordt uitgedrukt in uitnodigingen om mee te doen met bijvoorbeeld een cursus dementie, of een avondje tappa’s eten met haar collega’s. Uiteraard is het Hoogveld al heel lang verbonden met Bronlaak, daarover wordt in een ander artikel in dit blad meer verteld.

Wat alle bewoners, die buiten Bronlaak werken, delen, is dat de bedrijven het ook echt leuk vinden dat er iemand van Bronlaak werkt. Als het alleen om de gratis handjes zou zijn, zouden we snel uitgepraat zijn. ‘Een vrolijke noot, een gezellige aanwinst, hij hoort er helemaal bij’, dat zijn de kreten die ik terug krijg van de werkgevers. Natuurlijk is er ook zorg en aandacht voor onze mensen. Eén familie gaat zelfs zover en zegt: soms voel ik me wel schuldig, dat ik niet altijd samen de klus kan klaren, omdat ik nog meer moet doen op een andere plek op het bedrijf, of omdat ik me met de klanten bezig moet houden’. Daar staat iets belangrijks tegenover: deze bewoners worden geheel in het familie netwerk opgenomen: ‘ik wil dat hij het gevoel heeft dat hij er bij hoort!’. En door de klanten die op alle bedrijven over de vloer komen, wordt het sociale netwerk van onze bewoners ook flink uitgebreid. Naar een veemarkt, of bestellingen ophalen. Dit geldt zeker voor Michel de Mari, voor Peter van den Oever, voor William van der Heide. Wies werkt in hotel restaurant ’t Vertrek in Boxmeer, en bedient zowel de bridgeklanten, de café gasten als de hotelgasten. En zo is zij steeds meer allround inzetbaar. En dan hebben we nog Henri van Dijk bij de gemeentewerf in Boxmeer, Peter Simons in het Zooparc in Overloon, Mariska van der Burgt als aankomend klasse-assistent op de lagere school in Sint Anthonis, Chris Netten bij Loonwerk-bedrijf Arts in Stevensbeek, Jeroen Tersteeg bij kwekerij Balthussen in Wanroij en Rik de Vrieze bij de Gereedschapsshop in Sint Anthonis. Allemaal hebben ze hun eigen kwaliteiten om in te zetten, en de eigenaren van de bedrijven bieden uitdagend werk aan waar die kwaliteiten en het enthousiasme ook zichtbaar worden. Zo wordt men gewaardeerd om wie men is als persoon en tegelijkertijd vormt iedereen een gelijkwaardig onderdeel van het team en het bedrijf.

En last but not least: William van der Heijden, al jaren de trouwe boerenknecht bij Arie Roos, onze buurman van Bronlaak. Laat William maar schuiven tussen de dikbillen op de Christinahoeve. Zijn tweede thuis, zou je kunnen zeggen!

Natasha van Dijk

Kosmische invloeden op Bronlaak

Bronlaak is onderdeel van het grotere geheel en de gemeenschap beleeft, op diverse wijzen, onmetelijke **verbondenheid** met elkaar en met het heel-al, ofwel de kosmos. Te beginnen met de prachtige natuur waar iedereen elke dag van kan genieten en waar wij onderdeel van zijn. Iedereen op Bronlaak heeft, vaak onbewust, te maken met de wijze waarop kosmische invloeden binnen de antroposofie gezien en gebruikt worden. Helaas is het in dit stukje onmogelijk om heel diep op deze materie in te gaan. Wie er meer over wil weten zou dit zélf kunnen gaan onderzoeken.

De oude Grieken spraken al over hoe vormgevende krachten van de kosmos, als mystieke muziek, door de gehele schepping klinken en ook vele andere volkeren dichtten de kosmos, al dan niet goddelijke, invloeden toe. De kosmos speelt dus al lange tijd een rol in hoe de mens naar de wereld en religie kijkt. De namen van de dagen van de week zijn bijvoorbeeld afgeleid van de planeten.

In de antroposofie wordt ervan uit gegaan dat alles binnen de kosmos elkaar beïnvloedt. Zo zijn dus ook mineralen, planten, dieren en mensen met elkaar en de met kosmos verbonden en beïnvloedt het één, al het andere. Hoe deze verbondenheid volgens Steiner in elkaar zit, is in het onderstaande schema van de sferenharmonie terug te vinden.

zegel	goden	weekdag	klank	kleur	metaal	orgaan	plantentype	loofbomen
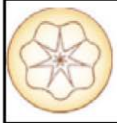	Saturnus Chronos Uriël/Orifiël	zaterdag Saturnus-dag	OE	blauw	lood	milt	naaldbomen coniferen	steenbeuk
	Apollo Apollon Michaël Sól/Zon	zondag	AU	wit	goud	hart	kruidachtigen (harmonieuze plantengestalte)	es
	Diana Artemis Gabriël Maan	maandag	AI	violet	zilver	geslachts- organen	cactussen, vetplanten, bloembollen	kers
	Mars Ares Samaël Týr	dinsdag Týrs-dag Fries: tiis-dei Frans: Mardi	E	rood	ijzer	gal	struiken, heesters	eik
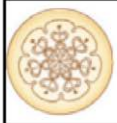	Mercurius Hermes Raphaël Wodan/Odin	woensdag Wodans-dag Frans: Mercredi	I	geel	kwik	Longen	klim- en slingerplanten	iep
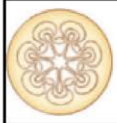	Jupiter Zeus Zachariël Donar/Thor	donderdag Donar-dag	O	oranje	tin	lever	loofbomen	esdoorn
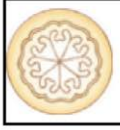	Venus Aphrodite Anaël Freija	vrijdag Freija-dag	A	groen	koper	nieren	rozetvormige planten (laag en teer, sterke bloeiers)	berk

Op Bronlaak zien we onderdelen van dit bovenstaande schema dagelijks terug in zichtbare en onzichtbare vorm. De kleuren van de week, de metalen, de loofbomen en ook de zegels zien wij in de jaarfeesten zoals in de stille week. Maar zelfs ook in de maaltijden waarbij de soorten graan worden afgestemd op de kwaliteiten van de planeten en hun dagen.
Binnen de helende omgeving, binnen de kunstzinnige therapie en euritmie wordt onder andere gebruik gemaakt van de beoogde kleurinvloeden, materialen en klanken op ons welbevinden. De artsen op Bronlaak gaan, naast hun reguliere medische kennis, uit van de invloed die de kosmos op onze gezondheid heeft en de werking van mineralen, metalen, kleuren en voeding hierop.
Bij de Kiem en bij de Lindelaar wordt, vanuit de gedachte dat alles met elkaar in verbinding staat en invloed op elkaar heeft, rekening gehouden met de invloed die de kosmos op de ontwikkeling van planten heeft. Er wordt gestreefd naar landbouw en veeteelt waarbij er een zo natuurlijk mogelijke samenhang tussen de dingen is, wisselteelt wordt toegepast en het ecologisch welbevinden van de aarde en de dieren wordt gewaarborgd. Kennis die oude boerenfamilies ook hadden, maar waarvan we veel zijn kwijtgeraakt in deze moderne tijd.

Het planten en oogsten vindt zo veel mogelijk plaats volgens een zaaikalender die rekening houdt met de stand van de maan en de invloed van de planetensferen. Zo zal de wassende maan de bovengrondse groei en bloei bevorderen en de afnemende maan juist de ondergrondse groei. Zaaien of planten op nieuwe maan geeft groeiremming en is dus ongunstig. De ontwikkeling van gewassen wordt ondersteund met preparaten, die samengesteld worden uit een mineraal, plantaardig en of dierlijk materiaal. Een deel van die preparaten wordt rond kerstmis toegevoegd aan de kompsthoop, en in de winter, wanneer het leven in en op de aarde ogenschijnlijk tot stilstand is gekomen, kunnen de planeten hun werking doen gelden op de composthoop en de preparaten. Dit alles om het plantenleven te harmoniseren op het moment dat de zonnekrachten weer gaan toenemen en de plantenwereld weer tot leven komt.

Tot slot staan wij allen elke ochtend rondom de tweede grondsteen van Bronlaak. De eerste, oorspronkelijke, grondsteen is te vinden onder de Ekster. Deze tweede grondsteen bestaat uit twee Pentagon dodecaëders met daarin de ochtendspreuk, de grondsteenspreuk, de spreuken van de therapiegroep, spreuken van de huismiddag en de spreuken van de religiegroep. Daarnaast hangen er een kristal en een toermalijn in die, binnen een gemeenschap van volwassen mensen, ontmoetingen bevorderen . In de oorspronkelijke grondsteen van Bronlaak zijn de zeven houtsoorten verwerkt. In deze eerste grondsteen vinden wij ook de grondsteenspreuk van Bronlaak.

Wij willen zo tezamen werken,
dat in ons werk kan binnenvloeien,
datgene wat vanuit de geestelijke wereld,
op stoffelijk, lichamelijk en op zielegeestes gebied,
in ons mens worden wil.

Bron: (http://www.harmonycenter.nl/werken-biodynamische-zaaikalender/)
Bron: https://www.antroposofiemagazine.nl/online-lezingen/online-lezing-het-verschil-tussen-biologisch-en-biodynamisch/
Bron: Bronlaak. Antroposofische dorpsgemeenschap met verstandelijk gehandicapten. Ideaal en werkelijkheid. Uitgegeven ter gelegenheid van het 50 jarig jubileum van Bronlaak.Bron: antrovista.com

David Steenhorst

Samenwerking Pantein – Bronlaak bij ‘Op ’t Hoogveld’

Het landschapspark bij zorgcentrum Op ’t Hoogveld van Pantein in Sint Anthonis wordt al jaren onderhouden door bewoners van Bronlaak. Begeleiders en vrijwilligers helpen hen daarbij. Het akkertje, de moestuin, de fruitgaard liggen er mooi bij en de dieren worden liefdevol verzorgd. De bewoners van zorgcentrum Op ’t Hoogveld kunnen genieten van een wandeling door het mooie groen. Dat levert niet alleen een mooi en gezond uitje op, maar ook een ontmoeting met de mensen die werken in het park. Zo heeft het park waarde voor iedereen.
In september 2003 is het werkgebied Hoogveld

opgestart. De samenwerking is met duidelijke afspraken en verantwoordelijkheden vastgesteld in een convenant. Vanuit Bronlaak werd deze ondertekend door locatiemanager Yvonne ten Brummelhuis en coördinator agrarische werkgebieden Hester Buijs. Willem de Ridder en Erwin Janssen zaten met Hester in de werkgroep om samen met de gemeente Sint Anthonis, zorgcentrum Pantein en ZLTO de indeling en vormgeving uit te werken. Er kwam een bus in december 2003; plaatselijke adverteerders financierden een Fiat Scudo Personenbus om bewoners van Bronlaak te vervoeren naar het Hoogveld. In het voorjaar 2004 kwam er vee in de wei, zijn de eerste kroppen sla geplant en is de graanakker ingezaaid met Tritocale. De eerste bewoners kwamen vanuit de boerderij en tuinderij op Op ’t Hoogveld werken. Op 1 februari 2005 is Willem Hurkens officieel als werkleider begonnen op Het Hoogveld. Al met al ruim 15 jaar een mooi werkgebied.

De medewerkers van het werkgebied Op ’t Hoogveld voeren de werkzaamheden niet helemaal alleen uit. In het park worden de krachten van heel Bronlaak gebundeld: ’t Hof verzorgt bloemen, de Bosgroep heeft palen voor de omheining van de moestuin gemaakt, de boerderij levert mest voor de akkertjes, de Kiem levert jonge plantjes voor de moestuin en de Technische dienst zal picknick bankjes maken.

In juni 2018 openden Pantein en Bronlaak samen een theehuis in het park bij het zorgcentrum. Iedereen kan elke donderdag van 14.00 tot 16.00 uur het theehuis bezoeken. Elke 3e donderdag van de maand is er in het theehuis bovendien aandacht voor een ambacht dat op Bronlaak wordt beoefend. Het vlechten van manden, maken van kaas, koken met verse kruiden en het ervaren van bijen passeerden al de revue. Bewoners uit het zorgcentrum, buurtgenoten, passanten en kinderen van de school kunnen komen luisteren en meedoen. Dit alles kan onder het genot van een kopje thee en een gebakje, allen van Bronlaakse bodem. Daarnaast

zijn in het theehuisje ook Bronlaak-producten te koop. Weliswaar een beperkt assortiment, maar een verwijzing naar Bronlaak is snel gemaakt. Dit theehuis is een initiatief om meer mensen te laten meegenieten van het park en om meer ontmoetingen mogelijk te maken.

Astrid Ockers en Adelina Fahnenstich

Verbinden met je omgeving: DJ Rob van Soest brengt muziek in de wereld

Hoi! ik ben Rob van Soest en ik woon al vanaf 1982 op Bronlaak. Ik was toen 17 jaar, reken maar uit hoe oud ik nu ben... 53, inderdaad. Eerst woonde ik in de oude Ekster, en na de nieuwe Ekster en de Schuttegang ben ik na een aantal andere huizen beland in een seniorenwoning op de Pastoor van Erpstraat. Daar woon ik nu nog steeds. Hier wil ik zolang het kan blijven wonen.
In 1982 ben ik begonnen in de tuinderij bij Tonke Poelman en Erwin Janssen. Via de Pottenbakkerij bij de toenmalige werkleider Joost van Vliet, de oude Triton (Jan de Bruin en Henk Ledeboer werkten daar ook) en de nieuwe Triton met Carmen v/d Linde en Wilma v/d Berk, kwam ik uiteindelijk bij het Hoogveld. Daar werk ik nu nog steeds. Er veranderd hier altijd wel wat: er komen nu weer verschillende dieren bij en af en toe is er een theeschenkerij op donderdagmiddag.

Maar dit verhaal gaat vooral over mijn vrijwilligerswerk als Disc Jockey, ofwel DJ. In 1995 ben ik begonnen bij radio Peelstar FM. Deze was gevestigd in de oude school en ik deed daar het avondprogramma van 18:00 tot 19:00 uur. Bij Peelstar FM (later werd dit Omroep Land van Cuijk) heb ik ook een tijdje de ontbijtshow gedaan. Daarna werd dat een middagshow op dinsdag en donderdag onder de naam: 'In de middag met Rob van Soest'. Ondertussen was onze locatie veranderd van de oude school naar een klein hokje naast de sporthal in Oelbroek, onze 'studio'. Het programma kreeg ook een andere naam 'Relaxen met van Soest op de bank', en zo heet het nog steeds.
Ook ben ik elke zondag te beluisteren van 19:00 tot 21:00 uur. Er zijn 2 webcams gekocht, waarmee opnames worden gemaakt terwijl een collega en ik aan de draaitafel staan. Mensen die dat willen kunnen ons binnenkort dus live gaan volgen via YouTube of via de tv op kanaal 40. We gaan wel met onze tijd mee hè...
Ging het vroeger met lp's en cd's, tegenwoordig gebruik ik een USB-stick. Ik draai voornamelijk muziek van de jaren '70 en '80, maar ook Duitstalige muziek behoort ook mijn repertoire. Tussen de muziek door maak ik een praatje of vertel wat over het weer.
Uiteraard heb ik mijn eerste stappen gezet op Bronlaak. Tot 2011 was ik ook DJ tijdens het carnaval van de Peelslinkers. En in oktober 2018 heb ik gedraaid op de 70ste verjaardag van Bronlaak.

Plo ten toon 2018, debuut voor Alfredo Haighton

In het weekend van 27-28 oktober vond in Oploo voor de 7e keer de kunstmanifestatie Plo ten toon plaats. Hierbij laten (oud-)inwoners van Oploo aan het publiek zien wat zij in hun vrije tijd of beroepsmatig creëren op het gebied van kunst; een laagdrempelige manier om ook eens anderen ervan mee te laten genieten.
Voor de tweede keer was ook de jeugd actief betrokken; middels een schoolproject hebben zij in de lessen onder deskundige begeleiding gewerkt rond het thema van dit jaar, 'beweging'. Dat hebben zij uitgewerkt in de vorm van 6 prachtige reuze knikkerbanen, waarmee het hele weekend gespeeld kon worden.
We waren als organisatie dit jaar ook erg blij met de deelname vanuit Bronlaak! Alfredo Haighton heeft voor deze expositie een aantal van zijn gedichten uitgekozen en tentoongesteld die raakvlakken hadden met het thema. En wat nog mooier was: hij heeft ze tijdens de opening voorgedragen voor een volle zaal! We waren heel blij met deze deelname, omdat op deze manier de verbinding die het dorp Oploo al lange tijd heeft met Bronlaak weer verder vorm krijgt. Wellicht een aanzet voor andere bewoners om over 2 jaar ook deel te nemen. Welkom!

Namens Werkgroep Kunst Oploo,
Nellie Kuijpers

Samen-werk

De antroposofische volwassenenzorg staat van oudsher bekend om het volwaardig nemen van cliënten en het uitgaan van gelijkwaardigheid. Dit komt zeker tot uitdrukking in de werkplaatsen. Hier werken cliënten en begeleiders samen aan een product of dienst ten behoeve van een ander.

Onlangs kwam ik een boekje over de antroposofische gehandicaptenzorg uit 1977 tegen waarin over het werk al het volgende (in taal- en spellingswijze van destijds) werd opgemerkt:
Het 'produkt', of dit nu uit de tuinbouw komt, uit de dienstverlenende sector dan wel uit een pottenbakkerij, weverij of houtbewerkingsplaats, vormt in het totale werkproces een afgerond einddoel, dat binnen een sociaal samenspel via deelwerk tot stand komt. Binnen dit sociaal gerichte deelwerk kan specialisatie op haar plaats zijn mits:

- *De betreffende werkbewegingen organisch (dus niet volledig automatisch-technisch) karakter bezitten; óf (maar zo mogelijk én)*
- *Een werkelijk contact met de kwaliteiten van het te verwerken materiaal gehandhaafd blijft.*
  ... Dat hierbij het te vervaardigen totaalprodukt ook een gevraagd produkt moet zijn, is vanzelfsprekend. De volwassen geworden ontwikkelingsgestoorde mens voelt zich hierdoor deel van de grote wereld om hem heen.

Bij DeSeizoenen gelden deze principes nog steeds, waarbij we vanzelfsprekend ook kijken naar welke werkbehoeften en mogelijkheden momenteel zowel voor iedere 'werker' actueel zijn als welke producten aansluiten op een klantbehoefte. Vorig jaar hebben wij hier een visienotitie voor opgesteld.
Een heel bijzonder product is het kerstpakket voor medewerkers en vrijwilligers. Al enkele jaren wordt dit hoofdzakelijk samengesteld uit producten uit de werkplaatsen van de verschillende locaties. Het werkgebied 'De Koppeling' van Elivagar koppelt de producten aan elkaar. De producten komen uit de verschillende locaties naar een loods waar de cliënten van Elivagar met grote zorgvuldigheid ruim duizend kerstpakketten inpakken!
Een actieve commissie zorgt elk jaar weer voor een mooi samengesteld pakket waar de locaties aan bijdragen met hun producten. En elk jaar wordt hier een speciaal thema aan gekoppeld, zoals 'vitaliteit' of 'beleving'. Gezien de benodigde productietijd wordt er voor meerdere jaren vooruit gepland. Zo ontstaat steeds een mooi pakket waarin met trots de producten van DeSeizoenen gedeeld en geschonken worden, waardoor er ook verbinding tussen de locaties ontstaat.
Afgelopen kerst bestond het pakket bijvoorbeeld uit prachtige feestelijke lampjes gemaakt door Overkempe, een gemarmerd notitieboekje van Bronlaak, een attentiebordje voor in de keuken voor de vergeten boodschappen dat samen door Elivagar en Bronlaak is gemaakt en een '1000 dingen mandje' uit de weverij van Overkempe. Stuk voor stuk mooie producten waar we trots op zijn. De ambitie is om ook kerstpakketten voor andere organisaties en bedrijven te gaan maken, maar voorlopig is het maken van alle pakketten voor DeSeizoenen al een hele klus.
In alle opzichten draagt het kerstpakket zo bij aan 'samen-werk' dat betekenisvol is voor alle betrokkenen!

Merlijn Trouw

IN MEMORIAM THIJS REIJENGA

Lieve Thijs,
Je hebt een ondoorgrondelijke, moeilijke leerweg afgelegd.
Vanuit je wezen was je altijd op zoek.
Met een verfrissende ijver op je wangen,
konden we jou lezen als een opengeslagen boek,
waarin je eenieder met open armen hebt ontvangen.
Want voor jou was de sensatie in een relatie, niet de presentatie, maar de acceptatie.
Toch liet jij je door niets en niemand overdonderen,
Tot het einde bleef jij je verwonderen.
Want in het dagelijkse zag jij het bijzondere.
En je liet je door niemand beperken,
daarom wist je zaad en kiemkracht in ons te planten.
En door al je goede dingen, daden en werken,
heb je alle begeleiders geslepen tot schitterende diamanten.
Ja, wat was het prachtig, om iemand zo te zien, zo waarachtig.
Jouw liefde had geen naamplaatje, ze was toegankelijk voor iedereen.
Daarbij had je gekozen voor het allerhoogste doel,
de weg van het hart, de weg van het gevoel.
Met het fundament van vrijheid, blijheid en het weten dat je alles mocht vergeten.
Maar nu heeft de wind je meegevoerd, de ongerepte, stille vrede in.
Maar mooie wegen gaan ook meestal weer uit elkaar,
om nieuwe werelden te verbinden.
Nieuwe creativiteit te vinden.
Zo zie je maar, we blijven steeds dankbaar.
Maar volgens ons ga je nou in een baan om de aarde
Op weg, ver achter de planeten.
Daar waar het weten zal bestaan als onschatbare waarde.
Maar toch zijn we niet vergeten,
waar jij vandaan komt weet niemand en waar je naar toe gaat weet jij alleen.
Het gaat je goed, in onze harten leef je verder.
Bedankt lieve engel, met een kosmische groet
Van de oude Zwaan

Tekening is gemaakt door Rob Runenburg

(Hout)verbinding via meubels

De houtwerkplaats is een onderdeel van de Technische Dienst op Bronlaak en Pierre Driessen is vakinhoudelijk werkleider. Met het team staat het werkgebied open voor opdrachten om op maat gemaakte meubels te maken. Als je met Ale in de buurtbus zit krijg je spontaan een toelichting op verschillende projecten van de Houtwerkplaats in de omgeving; banken en picknicktafels in Sint Anthonis en omstreken. Het is fijn om te zien dat allerlei klanten Bronlaak weten te vinden; van particulieren tot gemeentes. Ambacht vindt zijn weg naar de mensen. Op deze bankjes is het goed toeven; even op adem komen, stil om je heen kijken of gezellig even buurten...

De houtwerkplaats is kundig om verschillende projecten aan te nemen. Hieronder zie je foto's van werkstukken die zij gemaakt hebben. Vervolgens komt het intern of extern op een mooie plek.
Weten jullie waar onderstaande meubels staan?

Carnaval; De innige band tussen ‘de Peelslinkers’ en de ‘Spurriebuuken’

Carnaval was en is al vele, vele jaren een groot festijn op Bronlaak met een echte carnavalsvereniging de ‘Peelslinkers’.

Veel carnavalsverenigingen staan helemaal op zichzelf, maar het bijzondere is toch wel de innige band met de ‘Spurriebuuken’, de carnavalsvereniging uit Oploo, zo was dat ook te lezen in de carnavalskrant van de ‘Spurriebuuken’ van afgelopen jaar. Hierin wordt vanuit een warm hart onze ‘Peelslinkerscarnaval’ beschreven. Dit alles begon in 1969 met de deelname van de Bronlaakse praalwagen in de optocht die op carnavalsmaandag door het centrum van Oploo trok. In 1971 werd het eerste ‘Peelslinkers-carnavalsbal’ gehouden, georganiseerd door de ‘Vrolijke Broeders’. Contacten met ‘de ‘Spurriebuuken’ werden gelegd en zij hebben in de beginjaren de ‘Peelslinkers’ geadopteerd. De eerste kleding van de raad van elf kwam uit de mottenballen van de ‘Spurriebuuken’.

Al vanaf dit prille begin kwamen zij dan ook vanuit Oploo met het Oploose prinsenpaar en hun hele gevolg inclusief de Joeks kapel ‘VOF uut Plo’ ons in ons ‘Peelslinkersrijk’ tijdens het Prinsenbal op zaterdagavond een bezoek brengen. Voormalig prinses en al jaren lid van het bestuur van de van de ‘Spurriebuuken’ verwoorde dit zo mooi; ‘Na de kerkdienst in Oploo gaan we naar het ‘Peelslinkersrijk’. Je komt in een echt carnavalsbad terecht als wij in optocht achter de raad van elf van de ‘Peelslinkers’ de zaal in komen begeleid door onze eigen Joeks kapel. Handgeklap, uitgestoken handen, herkenning van vorig jaar en natuurlijk knuffels, allemaal uitingen van het geweldige enthousiasme dat we bij de ‘Peelslinkers’ ieder jaar mogen ervaren. Waar tref je zo iets nog meer aan?’

Ik denk dat we met recht kunnen zeggen dat in ruim 40 jaar tijd het contact is uitgegroeid tot een warme en innige band tussen de ‘Peelslinkers’ en de ‘Spurriebuuken’ met elk jaar weer een prachtig carnavalsfeest.

Tanca Boot

Horizontale Zonnewijzer Bronlaak

In 1993 heb ik voor een tweede maal een horizontale zonnewijzer ontworpen op een plein voor een zaal. Deze keer maakte ik verschillende ontwerpen in klei. Twee daarvan zijn uiteindelijk vergroot, om een definitieve keuze te kunnen maken. Het model is gegoten in brons, met een hoogte van 1.00 meter, deze staat op een hardstenen sokkel van 1.50 meter hoogte. De totale hoogte is dus 2.50 meter.

Deze zonnewijzer werpt zijn schaduw gedu rende de dag over het plein, met in de bestrating de uurlijnen en de lijnen voor de Dag- en Nachtevening, en de Zomerzonnewende en de Winterzonnewende.

Bron www.egsneek.nl

kleimodellen van zonnewijzers

Kleimodel

Bronlaak, Oploo,

Longitude 51 35’ 22.39’’ N Latitude 5 48’ 45.25’’ O

In brons

Geschonken door familie van Pieter Kranz

Colofon

Redactie Bronlaak Journaal
Astrid Ockers, coördinator KHKH
Tanca Boot, coördinator cultuur en religie
Natasha van Dijk, projectleider leer- werktrajecten
Willem de Ridder, vakinhoudelijk werkleider
David Steenhorst, begeleider
Yolande Eeren-Zanders, managementassistente
Erica Krantz, vakinhoudelijk werkleider

Deze editie werd mede mogelijk gemaakt door:
Merlijn Trouw, Susan van Wijchen, TD Bronlaak, Pierre Driessen, Nellie Kuijpers, Eddy Oude Vrielink, Rob van Soest, Bewoners die begeleid werken, Adelina Fahnenstich, Ale Suljanovic en Lisa Franssen, Séfanja Goumans, Rob Runnenburg en Team Oude Zwaan.

In overleg met Yolande Eeren kun je een bijdrage voor het Bronlaak Journaal aanleveren. Neem daarvoor contact op met Yolande via YEeren-Zanders@DeSeizoenen.org